21/02/2022

ΕΛΣΤΑΤ: Στην κορυφή επισκεψιμότητας το Ανάκτορο Κνωσσού και το Μουσείο Ηρακλείου

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου παρουσιάζει τη δεύτερη μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά συγκριτικά με τα άλλα μουσεία της Ελλάδας, ενώ το διάσημο ανάκτορο της Κνωσσού κατατάσσεται πρώτο μεταξύ των αρχαιολογικών χώρων της χώρας σε ποσοστιαία μεταβολή.

Απογειώθηκαν οι αριθμοί των επισκεπτών στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου και το ανάκτορο της Κνωσού για μια ακόμη χρονιά, παρά τις αυτονόητες συνέπειες της πανδημίας, με το πρώτο να παρουσιάζει τη δεύτερη μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά συγκριτικά με τα άλλα μουσεία της Ελλάδας, κατά +74,6% και το διάσημο ανάκτορο, το μεγαλύτερο της μινωικής Κρήτης να κατατάσσεται πρώτο μεταξύ των αρχαιολογικών χώρων της χώρας σε ποσοστιαία μεταβολή επισκεψιμότητας σε σχέση με το 2020 με +135%.

Βέβαια, δεν πρέπει να λησμονούμε τα αρνητικά ρεκόρ του 2020 σε σχέση με το 2019 λόγω της πανδημίας, αλλά την ίδια στιγμή δεν πρέπει να παραλείψουμε τις

εντυπωσιακές – προ COVID-19 – επιδόσεις Κνωσού και Μουσείου που είχε καταγράψει η Ελληνική Στατιστική Αρχή, η ΕΛ.ΣΤΑΤ., το 2019, με τη διαφορά ότι τότε η στατιστική είχε δώσει το "στέμμα" στο Μουσείο Ηρακλείου, καθώς είχε τη μεγαλύτερη μεταβολή επισκεψιμότητας πανελλαδικά στο συν 34,5% τον Σεπτέμβριο του 2019, σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2018, και στο συν 22% στο διάστημα από Ιανουάριο έως Σεπτέμβριο του 2019, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2018.

Από την πλευρά του, ο αρχαιολογικός χώρος της Κνωσού είχε "δει" την αύξηση της επισκεψιμότητάς του να φτάνει το 10,5% κατά το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2019 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2018, τη δεύτερη μεγαλύτερη στη χώρα μετά από εκείνη της Ακρόπολης (14,2%) και το 8,4% τον Σεπτέμβριο του 2019, σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2018.

Οι πρωτιές

Για το 2021, τη δεκάδα αναφορικά με τους αρχαιολογικούς χώρους της Κρήτης που είχαν τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα καλύπτουν κατά αριθμό επισκεπτών από Ιανουάριο έως Σεπτέμβριο το Ανάκτορο της Κνωσού (343.407), η Σπιναλόγκα, που αποδεικνύει σταθερά τη δυναμική της (158.774), το σπήλαιο Ψυχρού, το γνωστό Δικταίο Άντρο (92.124), το φρούριο Κούλες του Ηρακλείου (54.173), το Ανάκτορο της Φαιστού (36.967), τα πάντα δημοφιλή Μάταλα (36.026), το Ανάκτορο των Μαλίων (21.112), ο αρχαιολογικός χώρος της Γόρτυνας (20.807), η Άπτερα (19.005) στα Χανιά και ο αρχαιολογικός χώρος της Λατούς (4.999).

Αναφορικά με τα κρητικά μουσεία, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και πάντα για το διάστημα από Ιανουάριο έως Σεπτέμβριο 2021, την πρώτη πεντάδα συνθέτουν το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου (96.063) και ακολουθούν με μεγάλη διαφορά το Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου (10.974), ο Ναός της Παναγίας Κεράς (που εντάσσεται στους μουσειακούς χώρους – 8.865), το Μουσείο της αρχαίας Ελεύθερνας στο Ρέθυμνο (7.283) και το Αρχαιολογικό Μουσείο Κισσάμου στα Χανιά (3.296).

Τα πάνω και τα κάτω

Είναι μάλλον αυτονόητο ότι, με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι καλύτεροι μήνες τόσο για τα μουσεία όσο και τους αρχαιολογικούς χώρους είναι οι τρεις κατεξοχήν καλοκαιρινοί, με τον Αύγουστο να κατέχει παραδοσιακά τα πρωτεία. Την εικόνα αυτή επιβεβαιώνουν και τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Έτσι, για την Κνωσό ο Αύγουστος "είδε" 114.807 επισκέπτες να διασχίζουν τις πύλες της, ενώ ο Ιούλιος κατατάχθηκε δεύτερος με 95.880 και ο Σεπτέμβριος τρίτος με 83.161 επισκέπτες.

Σημειώνεται, ωστόσο, ότι τα τελευταία στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. καλύπτουν το χρονικό διάστημα έως και τον Σεπτέμβριο, κάτι που σημαίνει ότι δεν υπάρχει εικόνα για τους άλλους μήνες του χρόνου. Για τη δεύτερη σε επισκεψιμότητα αναφορικά με τους αρχαιολογικούς χώρους της Κρήτης, Σπιναλόγκα, τη μόνη διαφορά κάνει ο Σεπτέμβριος, που ήταν δεύτερος σε αριθμό επισκεπτών μετά τον Αύγουστο.

Μόνες εξαιρέσεις αποτελούν ο αρχαιολογικός χώρος του Παλαίκαστρου στο Λασίθι που υποδέχτηκε 55 επισκέπτες τον Ιούλιο και 53 τον Αύγουστο, και το μοναστηράκι στο Ρέθυμνο που είχε 113 τον Ιούλιο και λιγότερους, 65 τον Αύγουστο. Αύγουστο, Ιούλιο και Σεπτέμβριο δίνει η κατάταξη και για το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, το πρώτο σε επισκεψιμότητα της Κρήτης. Εξαιρέσεις στον κανόνα αποτελούν ο Ναός της Παναγίας Κεράς Λασιθίου, όπου ο Σεπτέμβριος (2.689) ξεπέρασε και τον Αύγουστο (2.604) και τον Ιούλιο (2.098), και το Αρχαιολογικό Μουσείο Σητείας, όπου ο Σεπτέμβριος ήταν ο πρώτος σε επισκεψιμότητα μήνας, έστω και με μικρή διαφορά, με 675 επισκέπτες έναντι 660 τον Αύγουστο και 589 τον Ιούλιο. Στατιστικό ενδιαφέρον έχει και η ισοψηφία με 789 επισκέπτες τόσο τον Σεπτέμβριο όσο και τον Αύγουστο, που καταγράφηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Βυζαντινό Μουσείο Χανίων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων δεν περιλαμβάνεται στη στατιστική, καθώς το παλαιό στον Άγιο Φραγκίσκο έκλεισε οριστικά τον Σεπτέμβριο 2020 και οι εργασίες βρίσκονται στην τελική φάση για το νέο. Λόγω έργων επίσης είναι κλειστή η συλλογή της Ιεράπετρας.

Αύξηση 172,1% στα μουσεία σε επίπεδο χώρας

Σε επίπεδο χώρας, τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. έδειξαν αύξηση 172,1% στον αριθμό των επισκεπτών στα μουσεία για τον Σεπτέμβριο του 2021, όπως και αύξηση του αριθμού των επισκεπτών ελεύθερης εισόδου κατά 155,6% και των εισπράξεων κατά 186,8%. Το 9μηνο πέρυσι παρατηρείται αύξηση κατά 45% στους επισκέπτες των μουσείων, κατά 11,4% στους επισκέπτες ελεύθερης εισόδου και κατά 123,8% στις εισπράξεις, δεδομένης της αναστολής λειτουργίας των μουσείων από τις 14 Μαρτίου 2020 έως τις 16 Ιουνίου 2020 και σταδιακά από την 1η Νοεμβρίου 2020 έως τις 13 Μαΐου 2021, σε εφαρμογή των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Σύμφωνα επίσης με την ΕΛ.ΣΤΑΤ., στους αρχαιολογικούς χώρους καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο πέρυσι αύξηση των επισκεπτών κατά 157%, των επισκεπτών ελεύθερης εισόδου κατά 108,1% και των εισπράξεων κατά 194,5%. Το 9μηνο σημειώθηκε αύξηση κατά 72,1% στους επισκέπτες, κατά 23,3% στους επισκέπτες

ελεύθερης εισόδου και κατά 139,3% στις εισπράξεις, δεδομένης της αναστολής λειτουργίας των αρχαιολογικών χώρων από τις 14 Μαρτίου έως και τις 17 Μαΐου 2020 και εκ νέου από τις 7 Νοεμβρίου του 2020 έως τις 21 Μαρτίου 2021, σε εφαρμογή των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Η σύγκριση με την προ COVID-19 εικόνα

Μια που το 2019 ήταν κομβική χρονιά, με την τελευταία επιτυχημένη τουριστική σεζόν πριν ξεσπάσει ο εφιάλτης της COVID-19, έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., που επιβεβαίωναν την αλματώδη δυναμική των μουσείων και των αρχαιολογικών χώρων της Κρήτης. Έτσι το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου το πρώτο εννεάμηνο του 2019 είχε καταφέρει να περάσει στη δεύτερη θέση μετά το Μουσείο της Ακρόπολης, από την τρίτη θέση που είχε το ίδιο διάστημα του 2018, αφήνοντας τρίτο το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών. Πιο συγκεκριμένα, τις πύλες του κορυφαίου μουσείου της Κρήτης είχαν διασχίσει 557.338 επισκέπτες από τον Ιανουάριο έως τον Σεπτέμβριο του 2019, με τη συντριπτική πλειονότητα ευνόητα τους καλοκαιρινούς μήνες, όταν το ίδιο διάστημα του 2018 το είχαν επισκεφτεί 456.973 άνθρωποι. Τότε το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου ήταν τρίτο, καθότι στη δεύτερη θέση είχε βρεθεί το Εθνικό Αρχαιολογικό με 463.407 επισκέπτες, όταν το Μουσείο της Ακρόπολης είχε μαγέψει 1.397.644 “χρονοταξιδιώτες”.

Το πρώτο εννεάμηνο του 2019 το φημισμένο μουσείο της Αθήνας είχε κρατήσει την πρωτιά με μικρή αύξηση 1%, έχοντας 1.412.098 επισκέπτες, ενώ το Εθνικό Αρχαιολογικό είχε πέσει στην τρίτη θέση με 482.577 επισκέπτες, κάτω από εκείνο του Ηρακλείου. Στις υπόλοιπες θέσεις είχαν καταταγεί σε αριθμό επισκεπτών το 2019 το Μουσείο των Δελφών, το Παλάτι των Ιπποτών της Ρόδου, το Μουσείο του Λευκού Πύργου στη Θεσσαλονίκη και τέλος στην 7η θέση το Μουσείο της Αρχαίας Ολυμπίας. Όσον αφορά στους αρχαιολογικούς χώρους, και το 2019, όπως και το 2018, το ανάκτορο της Κνωσού ήταν στη δεύτερη θέση πάντα για το ίδιο χρονικό διάστημα (784.309 επισκέπτες και 709.519 αντίστοιχα, με αύξηση κατά 10,5%), με πρώτη την Ακρόπολη των Αθηνών (2.907.691 και 2.564.877 επισκέπτες, αντίστοιχα, και αύξηση 14,2% το 2019).

Στις υπόλοιπες θέσεις είχαν βρεθεί η Επίδαυρος, η Ακρόπολη των Μυκηνών και ο Θησαυρός του Ατρέα, και ακολούθως η Αρχαία Ολυμπία στην 6η θέση, οι Δελφοί στην 7η, το Σούνιο στην 8η, οι Βασιλικοί Τάφοι της Βεργίνας στην 9η, η Αρχαία Κόρινθος στη 10η, και τέλος ο Μυστράς και το ανάκτορο της Φαιστού στην 11η και τη 12η θέση, αντίστοιχα.

Η σαρωτική εικόνα της πανδημίας σε Αρχαιολογικό Μουσείο

Ηρακλείου και Κνωσό

Τα εντυπωσιακά αυτά ποσοστά στις μεταβολές επισκεψιμότητας πρέπει να συνοδευτούν και από την εικόνα προ και μετά COVID-19, που πραγματικά αποκαλύπτουν τη σαρωτική επίδραση της πανδημίας και στον πολιτισμό. Αν για παράδειγμα ο αριθμός των 343.407 επισκεπτών στο ανάκτορο της Κνωσού που δίνουν τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2021 μας φαίνεται σε πρώτη ανάγνωση μικρός, ας σκεφτούμε ότι ο αντίστοιχος για το 2020 ήταν μόλις 146.105 και συνολικά για όλο το 2020 “έπιασε” τους 175.927, όταν το 2019 είχε φτάσει τους 949.192 επισκέπτες.

Αντίστοιχα για το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, από τους 660.533 επισκέπτες ολόκληρο το 2019, ο αριθμός καταποντίστηκε στους μόλις 62.007 σε σύνολο 2020 (55.012 για το διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020), με την ανάκαμψή του 74,6% για το 2021 να καταγράφεται με 96.063 επισκέπτες στο Μουσείο, για την ίδια περίοδο του 8μηνου του 2021.

Για την ιστορία, η λειτουργία των μουσείων ανεστάλη σταδιακά από τις 14 Μαρτίου 2020 έως τις 16 Ιουνίου 2020 και σταδιακά από την 1η Νοεμβρίου 2020 έως τις 13 Μαΐου 2021. Αντίστοιχα η λειτουργία των αρχαιολογικών χώρων ανεστάλη από τις 14 Μαρτίου 2020 έως και τις 17 Μαΐου 2020 και από τις 7 Νοεμβρίου 2020 έως τις 21 Μαρτίου 2021, σε εφαρμογή των μέτρων που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας του νέου κορωνοϊού.

Τα μουσεία με τη μεγαλύτερη μεταβολή 2021/2020 (Ιανουάριος – Σεπτέμβριος)

Παλάτι Ιπποτών Ρόδου 160,2%
Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου 74,6%
Μουσείο Αρχαίας Ολυμπίας 42,6%

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Ελλάδας με τη μεγαλύτερη μεταβολή 2021/2020 (Ιανουάριος – Σεπτέμβριος)

Ανάκτορο Κνωσού 135%
Ακρόπολη Λίνδου (Ρόδος) 114,6%
Μυστράς 101,7%
Αρχαία Ολυμπία 88,5%
Επίδαυρος 61,7%
Ακρόπολη Μυκηνών και Θησαυρός Ατρέα 62,1%
Ακρόπολη Αθηνών 55,3%

Δελφοί 55%
Σούνιο 44,7%
Αρχαία Κόρινθος 44,4%

Οι επισκέπτες στους αρχαιολογικούς χώρους της Κρήτης το 2021 (Ιανουάριος – Σεπτέμβριος)

Ανάκτορο Κνωσού 343.407
Σπιναλόγκα 158.774
Σπήλαιο Ψυχρού (Δικταίο Άντρο) 92.124
Φρούριο Κούλες 54.173
Ανάκτορο Φαιστού 36.967
Μάταλα 36.026
Ανάκτορο Μαλίων 21.112
Γόρτυνα 20.807
Άπτερα 19.005
Λατώ 4.999
Γουρνιά 4.437
Αρμένοι 4.200
Αγία Τριάδα 3.801
Ανάκτορο Ζάκρου 3.733
Φρούριο Καζάρμα Σητείας 2.608
Τύλισος 1.095
Μοναστηράκι 333
Παλαίκαστρο 268
Πέτρας Λασιθίου 9

Οι επισκέπτες στα Μουσεία της Κρήτης το 2021 (Ιανουάριος – Σεπτέμβριος)

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου 96.063
Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου 10.974
Ναός Παναγίας Κεράς 8.865
Μουσείο Ελεύθερνας 7.283
Αρχαιολογικό Μουσείο Κισσάμου 3.296
Βυζαντινό Μουσείο Χανίων 2.554
Αρχαιολογικό Μουσείο Σητείας 2.267
Αρχαιολογικό Μουσείο Αγίου Νικολάου 799

Για περισσότερες πληροφορίες διαβάστε:

ΚΙΝΗΣΗ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

01. Επισκέπτες μουσείων κατά μήνα Image not found or typ

02. Εισπράξεις μουσείων κατά μήνα Image not found or typ

03. Εισπράξεις αρχαιολογικών χώρων κατά μήνα Image not found or typ

04. Επισκέπτες αρχαιολογικών χώρων κατά μήνα Image not found or typ